ТОВАРИЩІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИЩІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ДВА РОДИ СИСТЕМИ "БОНУС".

В майнах північного Онтеріо, власники майнів завели "бонус систем", який існує вже від довшого часу. Спочатку ця система не заставляла робітників бути такими інтенсивними, як зараз, а то тому, що згаданий бонус не охоплював ще всіх ділянок праці в майнах. Зараз у майнах північного Онтеріо, є дуже мала частина робітників, які не працювали б на бонус. До них можна зачислити інвалідів, які вже віддали останні соки своєї сили для послуг майновласників. Собі-ж набули вони другу або третю стопу майнерської сухіт, поломані руки, ноги, ребра, є деякі зістали сперальжовані і останутся калїками до смерти. Щоби заробити на кусок хліба, вони примушені йти в глибокі нори підземелля і там виконувати каторжну працю, від якої їх дуже часто виносять наші мертвими.

Робітники майнері стараються виробити як найбільше тому, що, мовляв, "більше бонусу буде". Але оці самі майнері не розуміють того, що їм не вистачують навіть того мізерного бонусу, який вони заробили. Боси виплачують лише те, що їм хочеться. На доказ цього може послужити ось такий факт: в одній майні коло Тіммінсу, робітники вилічували на т. зв. "стовпи". Все це робилося на бонус, який мав принести їм гарну суму. Та не так сталося, як думалося. Після першого періоду двох тижнів дано цим робітникам рахунок з цього контракту. В ньому було зазначено, що вони заробили лише по 39 ц. бонусу на день. Та на тім не скінчилося. Кількох робітників рішило розпитати про це інжинера, який вимірював роботу. В кілька днів пізніше, цей самий інжинер, який вимірював згадану роботу, на своє нещастя попав своєї. Робітники почали його випитувати і, коли притиснули його добре, бідняга не мав чим викрутитися і був примушений показати рахункові книжки відпрацовчись, що він нічого не винен. В цих книжках було записано, що ці робітники не заробили по 39 ц. бонусу, але по $2.25 поверх їхньої щоденної платні. Оце й показує, як робітникам платять той нещасний бонус. Платять їм не те, що їм належиться, а те, що панським наганячам захотілося. І за це робітник не має права обзватися лише через те, що тут слідять за таким, який домагається свого. Коли впимнеться робітник за своїм, тоді йому дають друге заняття з меншою платнею, або й цілком з праці продоють. Та на цьому не кінець.

Перед нами другий сорт бонусу, а це сорт боєвського бонусу. Коли заведено "бонус систем" по всіх ділянках праці у майнах, тоді число випадків почало з кожним днем збільшуватися. Місця, в яких майнері працювали на бонус, почали заречинуватися. До того-ж, коли робітник працює на контракт або на згаданий бонус, він мало звертає уваги на все те, що йому грозить покаліченням або смертю.

Компанійський борд почав натискати на компанії за таке велике число калїцтв. Тоді компанії передали долю покалічених майнерів на руки босів. Босам призначено $75.00 на три місяці бонусу, коли в них ніхто не покалічиться і не попаде на листу компанійського борду. З цього можна собі уявити, який авторітет має бос над покалїченим робітником.

В перших початках цього року показалось, що боєвська служба відходить і відходить до сеї пори не хоче. Коли покалічить робітника в майні, бос випихує його адресу, але до цього й захалює, щоби той ішов до праці, а він дасть йому легку роботу. Коли бачить, що робітник дуже покалічений, тоді каже йому, щоб ішов до роботи отак про людське око, але він там не буде потребувати нічого робити, поки цілком не виздоровіє. Робітник, боїться, щоби не втратити ласки в боса, бо знає біднята, що його чекає потім, як рана загоїться. Бере і виконує "пропозицію" боса. Іде до праці і там з тяжкими болями старається виконувати на ложену на нього працю. Цьому може послужити один факт, який мав місце в одній майні. Одному такому робітникові, який працював за "скейлера", маленький камінець "вибив" "квориорок", драніє око і він остався в дома. Босиньов до нього з перемовив його, щоб ішов до праці, що він зробив. З тяжкими муками перробив на дні і око почало ще гірше пухнути і він таки мусів покинути роботу. Слід додати, що в золотих майнах знаходяться, у великій скількості, заразливі порохи і нема ніяких вітраків, щоби проганяли їх.

Через пару днів відіслано згаданого робітника до спеціялістів в Торонто. В Тіммінсі не могли дати йому вже ради. О до було так запухло, що треба було сумніватися, чи його і в Торонто вилічать. Оце наслідки боєвського бонусу. Боси не звертають уваги на це, як за тяжко покалічить робітника, а стараються перемовити його на свій бік, щоби тим способом не втратити свого "бонусу". Коли робітник звідтягається, то вони тоді погрозять йому і робітник, хоч не хоч, мусить згодитися. Таких випадків можна начислити багато, та на цей раз вистарчить цього.

Робітники північного Онтеріо пропускають всякі випадки мимо, без найменшого реагування. Цим самим засуджують себе на смерть. Правда, є частина робітників, які кожної хвилі готові боротися проти визиску і туманення робітників. Та це лише одиниці і вони нічого не в силі зробити, бо найменше слово в обороні робітника, кінчається дискримінацією або проганянням з роботи.

Тому нам, товариші майнері, треба бути зорганізованими. Ми повинні вже раз стати в своїй обороні. Ми повинні зорганізувати в себе сильну унію, яка поставила б опір босам і їхнім бонусам. Такою організацією є "Майн Воркерс Юніон оф Канада". Читаймо робітничу пресу і ставаймо членами робітничих організацій!

Тіммінс, Онт. *Максим.*

ОТ ЩО Я ПОМІТИВ, МАНДРУЮЧИ.

Вакав, Саск. — Місцевість ця фармерська і заселена українцями. Щодо організації, то ця місцевість так розбита, як і місцевість Гефорд. Нема ніякої організації, хоч на фармах і в самім місті є Народний Дім, але ці доми не можна ніяк назвати домами освіти, бо лей-же танцівочки не можна зачислити до культурної праці.

Вчителі по школах, в місті і на фармах, учителюють свої рідні учителі, але вони всі служать вірно своїм хлібодавцям-ліберам. Освітньої праці між фармерами вони не стараються поширювати, бо це-ж не є їхньою цілею.

Релігійні спори, не "природне" явище, бо тут є багато католиків, а свистунівщина вплила і старається поширити своє поєднення православіє. Вже є багато свідомих фармерів, які не вірять цим панкам, а сміються і навіть не хочуть слухати їх. Доказом цего є те, що, коли я примандрував тут, то в той час примандрував сюди й пан Свистун і мав відчит в Пар. Домі. Ой, якби то і відчит був! Почав з "большевиків і жидів" і ними закінчив, а в середину встромив свою самостійність і хвалив, яка то вона добра. І так говорив, що ніяк скінчив, то половина людей оставила відчит і вийшла на двір. По стрітах дискутували про Свистуна і говорили, що вже дурних мало осталось.

Того самого вечера показувалась в міській салі українська фільма "Т. Трясило". Прибуло повно людей і т. Кобзей опонував всі свистунівські брехні, за що публика нагородила його гучними оплесками. Побачивши фільми з Рад. України і фільму з наших злодіїв, багато фармерів переконалося, де правда, а де брехня.

Вірю, що за якийсь час і тут, наперекір всім панкам засуне ться відділ ТУРФ Дім.

Саскатун, Саск. — Це досить велике місто в Саскечевані, яке дуже розбудовується цего року.

В цьому місті є поважне число робітників і деякі належать до юнії, хоч юнійний рух тут слабий, бо провід в ньому мають гамі реакціонери.

Українське робітництво розбите на чотири табори. Одні називають себе "великими" патріотами і мають Пар. Дім. Другі — католики, також мають дім т. з. Просвіта. Треті, це організація ТУРФ Дім, яка має прекрасний будинок, що в ньому провадиться культурно-освітня праця серед українського робітництва. Четверта група, це ті, що їх поза пулярум, карти і самогон, ніщо світ не обходить. Правда, є ще одна група, яка відноситься симпатично до відділу ТУРФ Дім.

Патріоти посварилися між собою і викинули з поміж себе, так званих "лівих". Роботи в них нема ніякої, а по правді сказати, то там буреа Могили урядує, а не члени Пар. Дому.

Католики, як звичайно, тримаються ще і тут, бо це самий такий елемент, що ніяк не може розтатися з релігійними лабобонами. До того їм вдалося затягнути до себе якесь число іміґрантів, що приїхали з села, де нічого не бачили і нічого не навчилися.

Відділ ТУРФ Дім провадить свою роботу досить добре, хоч замічається багато недостач, головно на освітньому полі. На це склалося там кілька причин. По перше, це літня пора і вся праця завмирає на літо, а більше відживає на зиму. По друге, товариші в Саскатуні не рекили через останніх кілька літ "організаційну кризу". До організації вліз "бонч" кирилинків, які під впливом свого "маршала" Божка, що був поїхав на Україну і думав стати комісарем, робив все, щоби тільки поміщовити відділові в Саскатуні. І от його побратими вертіли в середині довший час, а не можучи нічого вивертіти самі, дочекалися, що й "маршалок" прибув. Тоді всі ці карпинки скинули свою маску і почали отверто вертіти. Парешті довертілися до того, що вилетіли з тим, де їм давно було місце. Пішли до панів патріотів лізти те, на що плювали. Коли б відділ ТУРФ Дім давніше повитягав був їх за хвіст на сонце, то було б менше клопоту в організації.

Так поволі почала у відділі відживати робота і зараз вже нема сварок, а працюється згідно.

Група К.П.К. слабоцька. Цему треба зарадити і змінити партійну групу новими членами, та виробити собі більший вплив серед членства масових організацій, бо від розвитку К.П.К. залежить розвиток робітничого, революційного руху.

Відділ жіноцкий числом не великий, за те в відділі є згода, тільки освітня праця занедбана й тут, а чейже товаришки можуть краще провадити освітню працю світом, як товариші, бо вони ніде не розїджаються. По інформаціям, які мені дано, товаришкам брак доброго інструктора і про це треба, щоб подбали оба заряди, а самі товаришки мусять взятися до читання спільно, бо в противному разі будемо тупцювати на одному місці.

Як всюди, так і тут, члени й членкині не перестудіювали звіту з X. зїзду ТУРФ Дім, і це є занедбання одної з важних організаційних справ.

Секція Молоді поділена на два відділи, — старший і молодший. Старший відділ слабший, як це мені приходилося десь бачити. Молодший відділ більше енергійний. Сходиться на мітинги і лекції, а навіть видає неперіодично стінну газету.

З старшого відділу є кількох старих одиниць, а решта пішла [illegible] канадійської [illegible]. По моїй думці, треба, щоби старші товариші звернули більше уваги на молодь, виховали її краще, як це було попередньо. Щоб, коли вона підросте не покинула організацію, а працювала в ній далі. Треба замолоду приучувати молодь до дисципліни і не панькатися з нею, а приучувати її до організаційного, робітничого життя.

Діточа школа під проводом т. Петельки розвивається досить добре. Товариші говорили мені, що школа тепер стоїть краще, як колибудь передтим.

Загальна симпатія робітників, відносно місцевого відділу, є добра і всякі підприємства заповнені присутніми.

Коли були фільми, то без огляду на те, що це був час жнив, саля була заповнена через три вечері.

Про Р.З.Т. не [illegible] мені літаті інформацій і тому не пишу про него, але знаю напевно, що і ця організація не робить нічого поза плаченням рахунків і бранням запомоги.

Канора, Саск. — Це вже свиступівська твердиня з давнини. Тут самі пани. Навіть на секції роблять і то кличуть себе: "пане, подайте мені бару! Пане [illegible] затемпуйте тайзу!" Поза "пане" нема більше нічого.

Існують тут відділи ТУРФ Дім і Р.З.Т., але також не проявляють великої роботи, бо нема свойого приміщення, а по хатах не можна провадити великої праці.

Освітню працю можна провадити і в хаті. Товариші повинні взятися до спільного читання кожної неділі, а цим багато скористають самі, як також цим способом дістануть більше членів до обох організацій.

Манарівник.

Канора, Саск.

ЩО ВОНИ ДЕМОНСТРУЮТЬ?

При кінці місяця липня показувано в Тіммінс, Онт. фільму, як майнері добувають золото для панів капіталістів.

Показувано, як робітники плазують рачки по малих проходах, як вертять діри машинами, як розстрілюють каміння, як вивозять його на гору аж до млина і там перемелюють, і як воно переходить ріжні процеси аж до чистого золота. Коли на цю фільму глядіти такий, що не має найменшого поняття про працю в золотих майнах, то він готов сказати, що в майнах золота не так страшно, як написано.

Клонит в тому, що добування золота не є правильно представлене в згаданій фільмі. Вона не представляла скільки то робітників застало вбитих цим з того каміння виділено чисте золото, і в який спосіб вони зістали вбиті. Не показувалось також, скільки робітників осталось без рук, ніг, і очей; не показували, як робітники забавляються майнерських сухотів і сходять передчасно в могилу і як діти терплять в голоді і холоді, бо по смерти батьків нема кому ними заопікуватися. Цего пани не показували, бо це їм не на руку, тому ця фільма була далеко неправдива. Буржуазії не цікаве те, як гине робітник добуваючи для неї золото. Її цікавить саме золото, а не труднощі і ріжні катастрофи звязані з його добуванням.

Тіммінс, Онт. *Робкор.*

ОСЬ ВАМ МОЯ РЕВІЗІЯ!

Допис, який був поміщений в 86 числі "У.Р.В." з дня 20. липня п. р.: "От що я помітив мандруючи", наробив чимало галасу в Лоскар, Алта. Спершу чаються, дискутують та докадують один другому, що так не було і зараз не є в нашій місцевости, як це написано в вищезгаданому дописові. І от, щоби до певної міри залагодити ту справу, я взявся за ревізію, бо мовляв, "майнрічник не знає добре про наше положення і тому в одному місці не доспив, а в другому переспив. Тому хай воно буде так справлено, як тут в дійсности є.

Кажуть, що не всі боси ходять на забави в цій місцевості до своїх "відданих", а лише "босики". Ну, хай вам будуть "босики", але ходять, та ще й забавляються в модерний спосіб: розкладають начиння на підлозі, а тоді з заємкуреними або завязаними очима ходять поміж порозкладане начиння і котрий щасливо перейде, той мабуть герой. А що відноситься до картів, то таки правда, цего не можна перечити, бо таки грають. Через ті карти недавно тут сталася така халєпа, що ціла околиця сміялася.

А ті, що повідтягали своїх дітей з Української Робітничої Діточої Школи? Їм не розходиться о ласку босів, бо вони її вже мають, але... вони таки не знають оцінити свого, бо вони так "англійнилися, що по англійськи не знають і своєї забули, а вісіні такі не хочуть й пана ображати. Або на що нашим дітям знати по українськи? Добре, що бос знає. А може скажете, що це неправда, що бос по українськи вміє читати і читає "У.Р.В."? На цему трубо помилилися б ті, які так думають, бо тут ще всі українські робітники не перечитали 86. ч. "У.Р.В.", як бос вже його перечитав від дошки до дошки. Але за це, то треба вже подякувати місцевим, високо-вченим українським дітям, що потрапили так скоро навчити скачмена по українськи. Славні педагоги, нема що казати! Не так, як т. Слупський, вчив в нас діточу школу поверх два місяці, то лише деякі діти перейшли до другої класи.

А може заперечите, що не було доносів до боса на У.Р.Ш. і на вчителя тої школи? Таж був донос, що й дуже підлий! Делєгація заставала одна другу з доносами в офісі боса, щоб свого доконати і заперечити У.Р.Д. Школу в Лоскар. І провокації не були дрібного сорту. Говорилося про навчання дітей більшовизму та комуністичної програми.

Лікуйте, здоровенькі, ви перемогли! Розбили ви У.Р.Д. Школу в Лоскар, то ще і добре сесі робите, як будете при добрій помаді. Вам коби хто лишив здоровенький, то б'є буде гаразд!

Тепер, коли ви вже розгромили У.Р.Д. Школу, то радуйтеся і кричіть на все горло: Проч з світою! Проч зі школою для української молоді! Хай жиє темнота! Хай жиє наша єдність з босами!" Не знаємо ми нічого, то не треба нашим дітям морочити годов просвітою та українською мовою! Нам коби тої сивухи побільше, то тоді й лихо нас не десягне! Пиймо здорові та просім бога, щоби яка пошесть не зайшла на наших арендарів!

Ось такі кличі вам тепер пасують! Коли ви вже так далеко загналися, то бродіть далі!

Моє "посланіє" до тих провокаторів таке: Лишіть в спокою наші організації, якщо думаєте, що вам не подорозі з нами. Колись будете жалувати, як пізнаєте свою шкідливу працю зглядом робітничого руху. Прийде час, коли з'явиться на порозі цих організацій і бо вже багато таких випадків було за допомогою і будете жалувати, що колись ви їм старалися шкодити. Старайтеся бути людьми, а не ідіотами, бо з цим далеко не зайдете. Єднайтеся з боєвими елементами, бо як казав тов. Шеремета. "Пан серця не має, він жиє коштом працюючих!"

Робітник.

Лоскар, Алта.

ДУЖЕ БОЯТЬСЯ ЧЕРВОНОГО.

Ці дніх отримав я лист від свойого брата в старім краю, в якім він пише, щоб я звернув увагу на нову назву його почти не писав її по старому, бо польські урядники на почті дуже злостяться і кажуть, що, коли я ще раз напишу назву почти по старому, то завернуть мій лист назад до Канади.

Місточко, де мій брат відбирає свою почту називалося за Австрії Устечко Червоне. Назву "Червоне" дано йому тому, що в Галичині було більше Устечків. Коли поляки загарбали Галичину, то зараз перехрестили його на Устечко над Дністром, бо стара назва виглядала їм дуже небезпечною.

А що будуть робити польські пани тоді, як ціла Галичина по червоне? Здається треба буде їм вдирати до їхньої опікунки Франції.

В. Г.

Торонто, Онт.

НОВІСТЬ! СОДБОРИ, КОНІСТОН І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ДРАМГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В КОНІСТОН, ОНТ.

відограється

В НЕДІЛЮ, 15-ГО ВЕРЕСНЯ 1929 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ В СОДБОРИ, ОНТ.

і

В ПОНЕДІЛОК, 16-ГО ВЕРЕСНЯ 1929 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ В КОНІСТОН, ОНТ.

пєсу на 7 розділів з часів революції в Росії 1905 р. написану О. Золіном п. н.:

В ТУМАНІ

Штука представляє образ з революційних часів 1905 р. в царській Росії в місті Петербурзі, коли поневолені працюючі боролися за краще життя. Але попи і царські посіпаки обманули робітників, пояснюючи їм, що краще мирним способом вибороти собі краще життя, чим революцією. І повели робітників до крівавого царя. Замісць бачити царя, на робітників з царського палацу посипалися оловяні кулі. Сотки робітників, робітниць і їх дітей впали трупами. Які ж наслідки вийшли з тої провокації? Найкраще прийдіть на це представлення і побачите дуже вірно змальований образ з того часу, а також кінець обманства і провокацій.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ПОЧАТОК В 8. ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ. ПРИХОДІТЬ ВСІ!

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім отримав три прекрасні фільми з Рад. України п. н. "ТАРАС ТРЯСИЛО", "МИКОЛА ДЖЕРЯ" і "ТАРАС ШЕВЧЕНКО". Фільми будуть показуватися в Західній Канаді в такому порядку:

ВЕСТ СЕЛКИРК, МАН. — В Укр. Народнім Домі: "Тарас Трясило" — в пятницю, 6. вересня; "Микола Джеря" — в суботу, 7. вересня. Початок в годині 8.30 вечером.

АРБОРГ, МАН. — В Ісляндській Салі: "Тарас Трясило" — в понеділок, 9. вересня; "Микола Джеря" — у вівторок, 10. вересня; "Тарас Шевченко" — в середу, 11. вересня. Початок в годині 8.30 вечером.

РІДЖАЙНА, САСК. — В Українськім Робітничім Домі: "Тарас Трясило" — в понеділок, 16. вересня; "Микола Джеря" — у вівторок, 17. вересня; "Тарас Шевченко — в середу, 18. вересня. Початок в годині 8.30 вечером.

В кожній місцевости й кожна фільма показується тільки один раз на вечір, тому приходіть на час і кличте своїх знайомих.

Дальша подорож буде оголошена в слідуючих числах "Українських Робітничих Вістей". Всі ті місцевости, де нема наших відділів, а бажали би бачити в себе ці прекрасні українські фільми, нехай негайно зголошуються до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім у Вінніпеґу, подаючи одночасно, чи є відповідна саля й чи є у ній електрика.